

POSUDEK

oponenta na diplomovou práci

Studentka: Markéta Donátová
Název práce: Týrání, zneužívání a zanedbávání dětí v rodině
Oponentka: Mgr. Tereza Cimrmannová

Studentka si pro svou diplomovou práci zvolila téma, které je již dostatečně zpracováno v odborné literatuře a v absolventských textech mnohých studentů. Cíl je formulován pouze nepřímo, je jím apel na jednotlivce, aby si v okolí všímali znaků syndromu CAN a pomáhali tak k řešení. Pokud se však studentka nechystá svou práci publikovat, mohl by se zvolený cíl tzv. minout účinkem. Mnohem cennějším podnětem textu je popis prenatálního týrání a zanedbávání. Je velká škoda, že se Markéta nevěnovala pouze tomuto jevu jako hlavnímu tématu své práce, text by byl výrazně čtivější a mohl by přinést poznatky české i zahraniční literatury, které doposavad nebyly shrnuty.

Z hlediska zvoleného tématu obsahuje práce základní informace o syndromu CAN a jeho kontextu. Zdařilým textem v adekvátním rozsahu je hned kapitola první, kde autorka kompiluje některé poznatky o rodině, jejích funkcích a potřebách dítěte. Kapitola druhá, laděná historicky, obsahuje zajímavé poznatky, ale rozsah necelé jedné strany samostatné kapitole neodpovídá. Podobně je tomu v kapitole šesté (Transgenerační přenos) a sedmé (Nechtěné děti). Další členění kapitol je místy nelogické, i když po obsahové stránce jim není co vytknout.

Kompozičně zdařilá je kapitola osmá o jednotlivých typech prevence CAN. Škoda jen, že studentka čerpala pouze z několika zdrojů, které jsou již více než patnáct let staré. Ačkoli členové uvedené odborné skupiny (Matějček, Dunovský a kol.) zůstávají nestory vzhledem k danému tématu, informace je třeba obnovovat z aktuálnějších pramenů. Vzhledem ke studovanému oboru postrádám větší vhled do konkrétních možností psychosociální pomoci a metod sociální práce.

Na devátou kapitolu o prenatálním týrání logicky navazuje praktická část, která je ovšem úrovně kolísavé. Už název „průzkumné šetření“ je poněkud neobvyklý. Studentka sice teoreticky zná např. dělení otázek v dotazníku, prakticky je však dotazník strukturován

chybně, pro respondenty mohl být také velmi náročný po psychologické stránce. Tomu se dalo předejít vhodnějším sestavením dotazníku a jinou stylistikou. Některé otázky (např. ot. č. 3) jsou navíc nesrozumitelné, u jiných otázek (např. č. 5) nemohou poskytnout nabízené škály (ano, ne) vypovídající odpovědi. Autorka uvádí, že se dotazníky snažila distribuovat do co nejširšího spektra populace, to je ale vzhledem k počtu 43 respondentek metodologická chyba. Sběr dat pouze v průběhu července vyvolává dojem, že bylo šetření prováděno v rychlosti, ačkoli pečlivost zpracování tomu nenasvědčuje. Pochvalu si zaslouží hypotézy, velmi pěkné, barevné grafy a přehlednost zpracovaných dat. Za daných podmínek však šetření zůstává pouhým dokreslením práce, a to bohužel metodologicky chybným.

Teoretická část, kazuistiky i část praktická je psána stylistikou, která místy neodpovídá úrovni vysokoškolské práce. Doporučuji odlišovat psaný jazyk od mluveného a vyhýbat se zapáleným frázím (na téma lhostejnost aj.). V kazuistikách na tak intimní téma je vhodné lépe chránit osoby, které v nich vystupují, aby je nebylo možné identifikovat.

Text je psán s úctou k odborným pramenům, po formální stránce jsou však citace zmatečné a nejednotné. Doslovné citace jsou příliš dlouhé. Pokud citujete dva stejné prameny za sebou, užívá se zkratka „ibid.“ nebo „tamtéž“. Seznam literatury je v pořádku. Pravopisné chyby se objevují jen ojediněle.

Diplomová práce Markéty Donátové prokazuje schopnost pracovat s odborným textem, korektně citovat a nabízet zajímavé podněty. Méně zdařilými stránkami textu je zmatečnost předložené kompilace, nepřilíš kultivovaná stylistika a metodologické chyby v průzkumu.

Navrhovaný stupeň hodnocení: Dobře

Podnět k obhajobě: Na základě české i zahraniční literatury se pokuste shrnout základní fakta a zajímavosti o prenatalním týrání a zanedbávání.

Datum a podpis: 14. 9. 2009 Dgr. T. C. _____